

УДК 636.15

Безхлібна А.П.

канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ДІЯЛЬНІСТЬ МАЛИХ ГОТЕЛІВ ТА ХОСТЕЛІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З початку введення в Україні воєнного стану спостерігалось падіння кількості туристів, особливо міжнародних, що призвело до значного скорочення завантаженості готелів на Сході, Півночі та Півдні України. Багато підприємств були змушені або зупинити роботу, або скоротити кількість доступних для бронювання номерів. Однак, на тлі закриття міжнародних кордонів, спостерігався певний сплеск внутрішнього туризму на Західній Україні та в центрі країни. Українці, які прагнули уникнути небезпеки, шукали безпечні місця для відпочинку всередині країни, що частково підтримало попит на послуги малих готелів і хостелів.

Хостел – за визначенням International Youth Hostel Federation – це місце, де можна затишно переночувати в дружньому оточенні і за прийнятною ціною. У світі розроблена і існує система категорій хостелів, в цілому, аналогічна класифікації готелів. Різниця лише в тому, що замість зірок хостелах привласнюють «ялинки», від однієї до чотирьох, що власне і визначає ступінь комфорту мешканця.

На сьогодні в Україні діє 102 хостели, які офіційно входять до Всеукраїнської молодіжної хостел асоціації (Hostelling Ukraine), яка була створена у 2003 році.

В умовах зростаючої гуманітарної кризи, багато з цих закладів стали виконувати нові функції, підтримуючи внутрішньо переміщених осіб та військовослужбовців. Деякі з них надавали житло безкоштовно або за мінімальну плату, що стало важливою соціальною ініціативою в умовах війни. Одночасно, підприємства стикалися зі значними економічними труднощами. Зростання цін на енергоносії, продукти харчування та інші необхідні ресурси серйозно вплинуло на їхню прибутковість. Відсутність інвестицій, викликана високим рівнем ризику та невизначеністю, також ускладнила модернізацію і розвиток цього сектора [1].

Незважаючи на ці виклики, готельний бізнес демонстрував гнучкість у адаптації до нових умов. Деякі малі готелі та хостели почали диверсифікувати свої послуги, розширюючи їхній спектр шляхом надання приміщень для коворкінгів або організації заходів для місцевого населення. Окрім цього, було значно посилено цифрову присутність закладів у мережі Інтернет. Онлайн-бронювання стало основним інструментом для залучення нових клієнтів [2].

Середня ціна за ліжко в багатомісному номері по Україні становить 180 грн. за добу. Щодо особливостей розвитку ринку костелів зазначимо, що в Києві та Львові, ціни тримається трохи вищі. Пік бронювання приходить на літні місяці липень-серпень, у цей період завантаженість по Києву становить до 65 – 70%. Найнижчим сезоном є лютий – 10%.

Варто також відзначити соціальну роль малих готелів та хостелів у підтримці місцевих громад. Участь у волонтерських ініціативах і гуманітарних проєктах допомогла зміцнити їхні позиції та підвищити рівень довіри населення. Незважаючи на труднощі, багато з цих закладів намагалися зберегти робочі місця для своїх співробітників, що мало важливе значення для стабільності місцевих економік.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що малий готельний бізнес в Україні в умовах воєнного стану зіткнувся з серйозними викликами, однак демонструє здатність до адаптації і подальшого розвитку [3, 4]. Зі стабілізацією ситуації в країні можна очікувати поступового відновлення цього сектора в усіх регіонах країни, який залишатиметься важливою складовою економіки України.

Список використаних джерел:

1. Безхлібна А. П. Стратегія розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні. Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства: монографія / колектив авторів; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. С. 190–201.
2. But T., Mamotenko D., Lnenicka L., Pulina T. & Židová V (2023). A Conceptual Model for Creating Smart Cities in Czechia Based on Smart

Specialization. Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D: Faculty of Economics and Administration. 31(2). 1736; <https://doi.org/10.46585/sp31021736>.

3. Безхлібна А. П., Бондаренко О. О. Можливості та ризики інвестування ресторанного бізнесу під час воєнного стану в Україні. Тиждень науки-2023. Факультет міжнародного туризму та економіки. Тези доповідей науково-технічної конференції, Запоріжжя, 24-28 квітня 2023 р. Редкол.: В. Шаломєєв (відпов. ред.) Електрон. дані. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 66–68.

4. Gudz P., Gudz M., Bezkhlibna A., Zaytseva V., Brutman A. Ensuring the competitiveness of the coastal region based on the study of the impact of cluster analysis results on the development of tourism in the conditions of the regenerative ecosystem. Amazonia Investiga, 2023. Vol. 12. Is. 68. P. 172–183.